

3

'l TYT DENEME

1

**KAREKODU OKUT
VIDEO ÇÖZÜME ULAŞ**

(Herhangi bir karekod okuyucu ile okutabilirsiniz.)

ADI :
SOYADI :
SINIFI :

DİKKAT! SINAV BAŞLAMADAN ÖNCE AŞAĞIDAKİ UYARILARI MUTLAKA OKUYUNUZ.

1. Kitapçık ve cevap kâğıdındaki size ait bilgileri ilgili bölümlere doğru olarak kodlayınız. Aksi takdirde sınav sonuçlarınıza ulaşmakta sorunlar yaşayabileceğinizi unutmayınız.
2. Cevap kâğıdındaki tüm alanları kurşun kalem kullanarak ve kutucukların dışına taşırmdan belirgin olarak işaretleyiniz.

DİKKAT!

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olan adaylar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/mezunları, Sosyal Bilimler Testinin ilk 20 sorusunu cevaplamakla yükümlüdür. Bu adaylar 21. - 25. soruları cevaplamayacaklardır.

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alan adaylar, 16. - 20. soruların hiçbirini cevaplamadan 21. - 25. soruları cevaplayacaklardır.

Cevap kâğıdının Sosyal Bilimler Testine ait bölümünde 16. - 20. cevap alanlarında herhangi bir işareti bulunan adayların 21. - 25. cevap alanlarındaki işaretlemeleri değerlendirmeye alınmayacaktır.

AÇIKLAMA

1. Bu kitapçıkta sırasıyla Türkçe Testi, Sosyal Bilimler Testi, Temel Matematik Testi, Fen Bilimleri Testi bulunmaktadır.
2. Bu testler için verilen toplam cevaplama süresi **135 dakikadır**.
3. Bu kitapçıkta testlerde yer alan her sorunun sadece bir doğru cevabı vardır. Bir soru için birden çok cevap yeri işaretlenmişse o soru yanlış cevaplanmış sayılacaktır.
4. İşaretlediğiniz bir cevabı değiştirmek istediğinizde, silme işlemini çok iyi yapmanız gerektiğini unutmayınız.
5. Bu testler puanlanırken her testteki doğru cevaplarınızın sayısından yanlış cevaplarınızın sayısının dörtte biri düşülecek ve kalan sayı o bölümle ilgili ham puanınız olacaktır.

YAYIN KOORDİNATÖRÜ:

Ayça AKTAŞ DEMİRCAN

EDİTÖR:

Büşra KOCA

Mehmet Ali CEMİLOĞLU

DİZGİ:

Buse GÜNGÖR

TÜRKÇE : Yaşar TATLITÜRK

TARİH: Mehmet Ali CEMİLOĞLU

COĞRAFYA: İsmail ÜNALDI

FELSEFE Gökşen GÜNGÖR ÖZCAN

VE Ergün İÇÖZ

DİN KÜLTÜRÜ: Engin ONUÇ

MATEMATİK : Servet KAÇARAN
Hasan Zeki İŞÇİ

FİZİK: Suat CANDAN

KİMYA: Kubilay KAPTAN

BİYOLOJİ: Fatih SARI

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.

Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayımlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

1. Bu testte 40 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türkçe Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Beni ---- için yazmaya asıl iten, saf bir kitle için yazmakta olduğumu bilmemdir çünkü onlar tepkilerini hemen ---- ve “terbiyeli” davranmazlar; bu da yazara büyük bir ---- .

Bu cümlede boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) yetişkinler – verirler – armağandır
- B) çocuklar – dışa vururlar – meydan okumadır
- C) gençler – açığa vururlar – sınavdır
- D) çocuklar – belli ederler – fırsattır
- E) çocuklar – gösterirler – kaygı sebebidir

2. Bir milleti, başka milletlerden ayıran (farklı kılan) I
olmazsa olmaz unsurların (öğelerin) en başında II
dil, kültür ve edebiyat gelir. Kendi kendine, kültü-
rüne, edebiyatına ve tarihine sahip çıkamayan III
(değer vermeyen) milletler hiçbir zaman gele-
ceklerine yön veremezler. Biz mevcudiyetimizi
sürdürmek istiyorsak tarihimizden ilham alarak IV
(esinlenerek), geleceğimize yön vermek (sınır V
koymak) zorundayız.

Bu parçada numaralanmış söz veya sözcük gruplarının hangisi araç içinde verilen açıklama ile anlamca uyuşmamaktadır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

3. Söylev sanatı insanı söyleyeceğinden uzaklaştırıp kendi yoluna çeker. Gösteriş için herkesten başka türlü giyinmek nasıl pısrıklıksa konuşmada duyulmadık cümleler aramak da bir medreseli çocuk çabasıdır. Ah, keşke İstanbul'un Mısır Çarşısı'nda zerzevatçılarda kullanılan kelimelerle konuşabilsem.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Etkileyici bir dil kullanma becerisine sahip olma
- B) Mümkün olduğunca basit ve sıradan biri olma
- C) Doğal ve yapmacıksız bir dille konuşma
- D) Sözcükleri az bilinen anlamlarıyla cümlelere taşıma
- E) Mesleki terimlerin yer aldığı bir dil kullanma

4. I. Egzersiz, tekrarlı ve düzenli bir şekilde yapılan vücut hareketleridir; fiziksel aktivite, genel sağlığın korunması ve devamlılığında en önemli bir unsurdur.
- II. Egzersiz ile ilgili yapılan araştırmalarda; düzenli egzersizin kronik ağrı üzerinde belirgin olumlu değişiklikler yaptığı, ağrı hissini azaltan ve vücut tarafından salgılanan bazı ağrı kesici maddelerin oluşturduğu tespit edilmiştir.

Yukarıda verilen II numaralı cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I. cümlede anlatılanlarla ilgili karşılaştırmalara başvurulmuştur.
- B) I. cümlede değinilen konudan farklı bir konuya değinilmiştir.
- C) I. cümlede yapılan tanımla çelişen ifadelere yer verilmiştir.
- D) I. cümledeki bilginin bilimsel olarak ispatlandığı dile getirilmiştir.
- E) I. cümledeki tanım, örneklerle açıklığa kavuşturulmuştur.

5. İstanbul sokaklarında avare avare dolaşarak sokaktaki Türkçeyi esas alan yeni bir şiir dili anlayışı arayışına girişmiştir. Tarihle yaşadığı anı birbirinden ayırmadan o güzel Türkçenin musikisiyle ifade etmiş özenli, dikkatli ve titiz bir dil işçisidir.

Bu cümlede sözü edilen şair ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İstanbul Türkçesini esas alarak şiirler yazdığı
B) Tarihle yaşadığı an arasındaki bağı koparmadan dilini şiirlerine yansıttığı
C) Şiir dilini oluştururken son derece titiz davrandığı
D) Musiki değeri yüksek bir şiir diline sahip olduğu
E) İstanbul'un bozuk Türkçesiyle de yer yer şiirini beslediği

6. Eğitimin amacının zihinsel özgürlük olduğu bir dünya isterdim. Gençlerin aklını, onların bütün hayatları boyunca kanıtların oklarından koruyacak olan bir zırhın içine sokmamalı. Dünyanın açık kalplere ve aydın insanlara ihtiyacı var ve bunu statik sistemlerle elde edemeyiz. Bilimde gerçek yalnızca bir andır. Her istediğini elde edememek mutluluğun ayrılmaz bir parçasıdır. Tek kitaplı adamdan kork. Kendi refahımızı herkesin refahının altına alınmasının dışında bir yolla güvence altına alamayız.

Bu parçada düşüncelerini dile getiren kişi aşağıdakilerden hangisi ile nitelendirilemez?

- A) İnsanı düşünsel olarak özgürleştirecek bir eğitim iklimini arzu etmektedir.
B) Gençlerin fikir dünyasının tarafsız eleştiriye katlanabilen bir yapıda olmasını istemektedir.
C) Kabul edilen doğruların zamanla doğruluğunun değişebileceğine inanılmasından yanadır.
D) Herkesin mutluluğunun kendi mutluluğuna bağlı olduğuna inanmaktadır.
E) Sabit fikirli, tek yanlı beslenen insanların güvensizliğine dikkat çekmektedir.

7. Şair Cemal Süreya, Kars Kalesi'nin heybetiyle gökyüzünü hırpaladığını söyler, yalnızlık duygusunu azalttığını da. Belki de bu yüzden kaleye tırmanırım. Bu kaleden kente bakmak, Kars'ı tanımaya başlamanın anahtarındır bence.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangileri sadece yapım eki almıştır?

- A) I ve III   B) I ve IV   C) II ve IV
D) II ve III   E) III ve V

8. Zeynep Kâmil Hastanesi, Hüseyin Haki'nin ölümünden sonra Cemil Topuzlu Paşa'ya cerrahi kliniği olarak tahsis edildi. Aynı dönemde ücretsiz olan hasta bakımı için para alınmaya da başlanır.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerin işlevleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) I. sözcük bir yapım, bir de çekim eki almıştır.
B) II. sözcük sıfat-fiildir.
C) III. sözcük fiilimsiyi niteleyen zarftır.
D) IV. sözcük birden fazla yapım eki almıştır.
E) V. sözcük iyelik eki almış bir fiilimsidir.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikileme ad görevinde kullanılmıştır?

- A) İnsanların yerli yersiz konuşmaları bizim canımızı sıkıyordu.
 B) Ateş yakmak için çalı çırpı toplamaya başlamıştık.
 C) Bu kaba saba sözler onun gözümüzdeki değerini düşürmüştü.
 D) İngilizce konuşan bu insanlarla zar zor anlaşabiliyorduk.
 E) Güneşin doğmasıyla etraf yavaş yavaş aydınlanıyordu.

10. Doğa tüm canlılara verilmiş bir hediyedir. Doğa olmadan ne canlı yaşamı ne insan yaşamı mümkün olabilirdi. İnsanların soluyacağı bir hava, yaşayacağı bir dünya olmazdı. Doğada tüm canlıların yaşamı için uygun koşullar sağlanır. İnsan için hayati önem taşıyan doğa, insanlardan hak ettiği değeri çoğu zaman göremez. Çevre, insanlar tarafından yazık ki acımasızca kirletilmekte ve dünya yaşamaz hâle getirilmektedir.

Bu parçada kaç tane sıfat-fiil kullanılmıştır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

11. Yaralı asker, kahvenin önünde eski ve pis bir keçenin altında yatıyordu. Biraz ötede bir sürü ufak çocuk keçenin altından fırlayan ayaklara bakıyordu. Çorabın içinde tamamen hareketsiz kalan bu ayaklar, çamurun etkisiyle simsiyah olmuştu. Çocuklardan bazıları kendisini çağıran analarının sesine koşuyordu.

Bu parçada numaralanmış tamlamaların hangisinin türü farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. En son çıkan kitabımda doğanın öneminden söz ederken "Doğa, benim için sayısı az olan sihirli kelimelerden biridir. Biriciktir. Başka hiçbir kelime onun içerdiği genişlikte yani kâinatın sonsuzluğunu da anlamı içinde veremez. Tüm varlıkların ve eşyaların, var olan her şeyin, dünya ve kâinatın anlamı bu kelime içindedir." görüşümü belirtmiştim. Sanıyorum bu yeterli bir açıklamaydı. Düşüncelerime katılır mısınız, doğrusu bilmiyorum ama bu kelimenin ifade gücüne inanıyorum.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Soru sıfatı
 B) Belgisiz sıfat
 C) Zarf-fiil
 D) Üstünlük zarfı
 E) Bileşik fiil

13. Hava keskin bir kömür kokusuyla dolar,

I

Kapanırdı daha gün batmadan kapılar.

II

Bu, afyon ruhu gibi baygın mahalleden,

III

Hayalimde tek çizgi bir sen kalmışsın, sen!

IV

Hülyasındaki geniş aydınlığa gülen

Gözlerin, dişlerin ve ak pak gerdanın

V

Ne güzel komşumuzdun sen, Fahriye Abla!

Numaralanmış sözcüklerin türüyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinde bilgi yanlış vardır?

- A) I. sözcük sıfattır.
B) II. sözcük zarftır.
C) III. sözcük bağlaçtır.
D) IV. sözcük zamirdir.
E) V. sözcük isimdir.

14. Çok zaman ölümü düşündürür.
İnsana küçük istasyonların hâli.
Garip yolcuları titrer, öksürür.
Telgraf tellerinde kuşlar misali.

Bu dörtlükte aşağıdaki öğelerden hangisi yoktur?

- A) Yüklem
B) Belirtili nesne
C) Zarf tümleci
D) Belirtisiz nesne
E) Dolaylı tümleş

15. Bahsettiğim küçük kitabın yazarı Kâtip Çelebi'dir. İstanbul'da doğup babası asker olduğu için o topluluğa katılıp okuma yazmayı da ordu hizmetindeyken öğrendi. Ömrünün önemli bir kısmını bilip öğrenmeye ayırıp servetini bilim araçlarına harcadı. Halep'te ikamet ettiği sırada girdiği bir sahaf dükkânında gördüğü kitapların adlarını Allah'ın verdiği bir ilhamla yazmaya başladı. İstanbul'a geldiğinde miras yoluyla eline biraz para geçti ve bu parayı da kitaplar için harcadı, büyük bir tutkuyla çalışmaya devam etti. On yıl kadar gece gündüz çalıştı, birçok kitap gördü ve inceledi. Ona bıkkınlık ve usanç gelmezdi. Artık öğrenciler de gelip ondan faydalanır oldular.

Bu parçadan Kâtip Çelebi ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

- A) Edebiyatın birçok türünde başarılı eserler vermiştir.
B) Miras yoluyla elde ettiği servetini bilime harcamıştır.
C) Başkalarına faydalı olacak kadar ilim sahibi olmuştur.
D) Farklı farklı şehirlerde ilimle uğraşım hayatını sürdürmüştür.
E) Belirli bir dönem asker olarak görev yapmıştır.

16. (I) Sosyal bilimlerin her biri birey ve toplumla ilgili bir konuyu incelediği için tarihçi bu bilimlerden yararlanarak kaynaklarını zenginleştirmelidir. (II) Bu nedenle tarih bilimi filoloji, antropoloji, arkeoloji ve sosyoloji gibi bilimlerden yararlanmak zorundadır. (III) Kronolojik, coğrafi veya analitik tarih araştırmalarının her biri insanlık tarihinin sadece bir yönünü aydınlatır. (IV) Başlangıcından günümüze kadar insanlık tarihi kesintisiz bir süreç hâlinde gelişmiştir. (V) Hiçbir araştırma tek başına insanlığın tarihini bir bütün hâlinde kavramamıza yetmez.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

17. (I) Edebiyatçılar, yapıtlarında yaratıcılıklarını konuştırmanın yanı sıra, entelektüel kimseler olarak alanlarıyla ilgili eleştirel ve öznel görüşlerini yazdıkları denemelerde zaman zaman dile getirmişlerdir. (II) Eleştirelliği ve sanatsallığı kaynaştıran bir edebî tür olarak deneme, bu anlamda, edebiyatta özel bir yere sahiptir. (III) İşlenmiş bir dil, üslupta zarafet ve öznellik, yazarın kendi mizacı, hayat deneyimleriyle renklenip biçimlenmiş bir kavrayış ve sunuş, denemenin en önemli özelliğidir. (IV) İlk kez 16. yüzyılda Avrupa'da ortaya çıkmıştır deneme türü ve günümüze kadar da devam etmiştir. (V) Türk edebiyatında ise özellikle 20. yüzyıldan itibaren bu türde nitelikli ürünler vermeye başlamıştır. (VI) Cumhuriyet Dönemi'nde ise daha çok sanatçı, bu türde eser vermeye başlamıştır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

18. Urla'nın Bademler Köyü'nün kuzeyinde, Ovacık'tan İzmir-Seferihisar şosesine kadar, hafif dalgalarla uzanan toprakları sulayan üç dereden ikisi, yaz ayları gelince kurur, kalın kumlu, çakıllı yataklarıyla kuraklıktan gün günden yanan, kavru lan ovanın yüzüne atılmış iki eski ustura izi gibi kalır. Artık o yörede, ilk güz yağmurları düşünceye kadar akan tek su sesi işitilir. Tekebaşı'nda Kocabaşların küçük zeytinliğinin eteğinden kaynayan pazu kalınlığında bir su damarı, bir kulaç çapındaki yatağında, önce hızla kabarıp, taşar sonra yer yer aralıkları harçla sıvalı taş döşeme bir oluktan, beş altı yüz adım aşağılarda kalan bir havuza doğru çışkuyla akmaya başlar.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Betimlemeye
B) Benzetmelere
C) Duyulara seslenen ayrıntılara
D) Öykülemeye
E) Öznelliğe

19. Tanzimat hakkındaki hükmü bir anket cevabı çerçevesinde vermek çok güçtür. Anket sorularında da belirtildiği üzere Tanzimat siyasi, sosyal, iktisadi ve kültürel sahada derin yankılar bırakmış bir harekettir. Bunların hepsini ele almak, fayda ve mahzurları üzerinde durmak gerekir. Fakat benim kanaatimce şu anda Tanzimat konusunda yapılacak asıl iş, onunla ilgili peşin hükümleri ve yanlış kanaatleri silerek meselenin yeniden ve ciddi aydınları bugün esas dokümanlarını okuyup anlamaktan bile mahrum buldukları bir hareket hakkında son derece rahat ve gelişigüzel hüküm vermeye alışmış bulunmaktadır.

Bu parçada Tanzimat'la ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değnilmemiştir?

- A) Toplum üzerindeki etkisine
B) Hakkında oluşmuş yanlış tutumlara
C) Hak ettiği önemi ve değeri görmediğine
D) Aydınların yeterince bilgilenmeden tavır belirdiğine
E) Hakkında kolay hüküm verilemeyeceğine

20. Zamanın akışında atlamalar I, özetlemeler veya genişletmeler yapılabilir II. Özellikle kahramanların hayatında fazla önem taşımayan zaman dilimleri ya atlanır III, ya da kısaca özetlenir IV. Psikolojik eserlerde ise V, kahramanın ruh dünyasının tahlilinde “iç zaman”ın genişlediği görülür.

Bu parçadaki numaralanmış noktalama işaretlerinden hangileri yanlış kullanılmıştır?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) III ve V   E) IV ve V

21. Toprak yola kakılı seyrek taş parçaları ( ) güneşin ilk kızgınlığıyla parıldıyor ( ) araba sarsıldıkça gözlerimin önünde kıvılcımlar gibi yanıp sönyordu ( ) Yol çok dönemeçli çapraşık ve dardı ( ) hayvanlar, yağız, parlak, sert adalelerinde birikmiş kuvveti boşaltabilecek kadar hız alamıyordu.

Bu parçada ayraçla ( ) belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (,) (,) (.) (;)
B) (,) (.) (,) (;)
C) (;) (,) (.) (:)
D) (,) (;) (.) (;)
E) (,) (:) (.) (:)

22. İnebolu'da yirmi gün kaldım. I Bir gün, II Anadolu gazetelerini karıştırırken III onüç yaşlarında IV Bursa'lı Hüseyin isminde bir arabacı çocuğun Ilgaz'da Rum V eşkıya tarafından çevrildiğini okudum.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangilerinin yazımı yanlıştır?

- A) I ve II   B) I ve V   C) II ve III
D) III ve IV   E) IV ve V

23. (I) Vakit, gece yarısını geçiyordu. (II) Köşk, çoktan uyumuştur. (III) Müjgan omuzlarında bir ince atkı, elinde bir küçük şamdanla odasından çıktı. (IV) Ayaklarının ucuna basa basa, dura dura Kâmrân'ın kapısına geldi. (V) Odada ne ses ne ışık vardı, genç kadın yavaşca kapıya dokundu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

24. Hiçbir büyük sanatçı, düşünce insanı, politikacı, bilim insanı yoktur ki kendi alanında birinci olsun; beslendiği, yararlandığı hatta borçlu olduğu kültüre eklemlemeden başarıyı yakalamış olsun.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümleyle anlamca gelişir?

- A) Alanında başarı kazanmış her büyük insan köklerini saldıği toplumun değerlerine hizmet etmelidir.
- B) Kendisinden öncesine borcunu idrak edemeyen hiçbir insanın kendisinden sonrasına verebileceği bir şey yoktur.
- C) Aslına, özüne, geldiği yere yabancılaşan "büyük değerde insan" büyük yanığı yaşıyor demektir.
- D) Öyle büyük dehalar vardır ki kültürlerden, kişilerden, anlardan ve kalan şeyden bağımsız olarak yetişmiş ve insanlığa hizmet etmişlerdir.
- E) Sanatta da bilimde de hiçbir insan, ne denli büyük olursa olsun, başlangıç değildir.

25. Ne doğan güne hükmüm geçer,
Ne hâlden anlayan bulunur.
Ah, aklımdan ölümün geçer!
Sonra bu kuş, bu bahçe, bu nur...
Ve gönül Tanrı'sına der ki:
— Pervam yok, verdiğin elemden;
Her mihnet kabûlüm, yeter ki
Gün eksilmesin penceremden.

Cahit Sıtkı Tarancı'ya ait bu dizelerde aşağıdaki duygulardan hangisine yer verilmiştir?

- A) Yaşama isteği
- B) Kadere boyun eğme
- C) Hayat karşısında çaresizlik
- D) Hayal kırıklığı
- E) Gelecekte bekleni

26. Kimi insanlar vardır. Ne zaman ağızlarını açacak olsalar tanıdıkları biri, gördükleri film, restoranda yedikleri yemek, okudukları kitap, herhangi bir yerde gördükleri muamele ve daha bir sürü şeyle ilgili doğru yanlış ne varsa dökerler dillerinden. Dilleri de öylesine çatalıdır ki artık değil iyi bir şeyi söylemek, karşı tarafı olumlu düşünmekten uzaklaştıracak her türlü yola başvurur ve bunu inatla başarırlar. Her şeyin, herkesin bir kusuru vardır onlara göre. Mutlaka doğru düşünülmemiş bir yan bulurlar her durum için. Asıl sorunun kendileri olduğunu göremeyecek kadar kördür gözleri. Yalnızca kör değil sağırda. İyi müzikleri, güzel sözleri, kendilerine yöneltilen mutluluk dileklerini bile duyamayacak kadar sağır.

Aşağıdaki öneri cümlelerinden hangisi parçayla doğrudan ilişkilendirilebilir?

- A) Eleştiren gözle yaşamı değerlendiren insanla yakınlaşmadan önce bir kez daha düşün.
- B) İlla bir şeyleri eleştirmek için büyük bir istek duyuyorsan işe kendinden başla.
- C) İyiyi, güzeli gör ki dünya şimdi olduğundan daha güzel bir hâl alsın.
- D) İyi iletişim kurmak istiyorsan ne söyleyeceğine değil kime söyleyeceğine odaklan.
- E) Eleştirmek senin için vazgeçilmezse eleştirilmeyi de göze al.

27. I. Bencil kimseler; güç, para ve güzellik gibi toplumun değer verdiği şeylere sahipse insanları etrafında toplamaya devam ederler.
II. Çünkü o anda çevresindekilere verebilecekleri şeyler vardır.
III. Bu insanlar bencil yapılarına bağlı olarak bir süre sonra yalnız kalmaktan kurtulamazlar.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlelerde ifade edilenleri doğru bir biçimde birleştirmiştir?

- A) İnsanlar toplum için önemli sayılan maddi imkânlarla sahipse değerlerini bir şekilde korumayı başarırlar.
B) Ne denli iyi imkânlarla sahip olursak olalım bencil davranmamız hâlinde yalnız kalmaktan kurtulamayız.
C) Yalnız kalmaktan korkuyorsak elimizdekileri insanlarla paylaşma konusunda isteksiz olmamalıyız.
D) Güç, para ve güzellik gibi değerler de bizi bir gün yalnız kalmaktan koruyamayacaktır.
E) Kişiler bir kazanç elde edeceği insanları ne olursa olsun terk etmez.

28. Yahya Kemal'e göre "tarihe dönüş" şuuru, bizi Batı'ya karşı aşağılık duygusundan kurtaracaktır. Geçmişimizde yüksek olan ve bizi yaşatagelen değerle yeni bağlar kuracaktır. Hâl ile maziye etle tırnak gibi kaynaştırıp dünü bugüne bağlayacaktır. Kendi mazimizi sevmenin başka milletleri inciten bir tarafı yoktur. Bu, sadece hatıralar içinde bir şahsiyet arayışıdır. İnsanlar gibi milletler de öz kişiliklerini tarihte bulurlar. Tarihe dayanan milliyetçilik Avrupa'da yenidir. 19. yüzyılda gelişmiştir.

Bu parçadan hareketle Yahya Kemal'in "tarihe dönüş" şuuruyla ilgili olarak;

- I. Bizi aşağılık duygusundan kurtaracaktır.
II. Varlığımızın devamını sağlayan değerlerle yeni bağlar kurmamızı sağlayacaktır.
III. Başka milletlerden farklı ve güçlü olduğumuz duygusunu güçlendirecektir.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

29. Evinizde, iş yerinizde, okulda, spor salonunda insanlara "Eleştiri nedir?" diye sorarsanız büyük bir çoğunluğu şüphesiz "olumsuz eleştiri"yi tanımlar size. Bu düşünce tarzının birçok sebebi olabileceği gibi asıl neden toplumca olumsuzluklara odaklanan bir yapımızın olmasıdır. Bir düşünün çevremizdeki kaç kişi etrafındaki insanlara, gerektiğinde, övgü dolu sözler söylüyor? Yerli bir film vizyona girdiğinde henüz daha galası yapılmadan yığınla olumsuz eleştiriyle karşılaşmıyor mu? İyiyi, güzeli, görmeyi; karşımızdakini bir katre olsun yüreklendirebilmek için heyecan duymayalı sizce çok olmadı mı?

Bu parçadan çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumdaki bazı kalıp düşüncelerden kurtulmanın yolu bireylerden geçer.
B) Olumsuz eleştiriyle olumlu eleştiri arasında çok ince bir çizgi vardır.
C) Toplumumuzdaki insanların büyük çoğunluğu olumsuz eleştiriye açık değildir.
D) Eleştiri kavramı çok insan tarafından tek yönlü ele alınmaktadır.
E) Olumlu eleştirinin yaşatacağı güzel enerji göz ardı edilmektedir.

30. Ellerimin önündeki dallar da
Sarıldı yaprağa
Göremiyorum karşı yamacı
Erken mi yoldayım
Ben mi geciktim.

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünlü daralması
B) Ünsüz yumuşaması
C) Ünsüz benzeşmesi
D) Ünlü düşmesi
E) Ulama

31. • Karasal iklim, deniz etkisinden uzak yerlerde ve Kuzey Yarım Küre’de etkili olan iklim çeşidi. Kışları soğuk ve karlı geçer, yazlar ise genellikle sıcak ve kuraktır. Karasal iklimin görüldüğü yerlerde kış erken başlar ve kar ortalama 90 gün yerde kalır. Yazlar da kış kadar erken başlar ve sıcaktır fakat nem az olduğundan dolayı bu sıcaklık fazla hissedilmez, gece ve gündüz arasındaki sıcaklık ve yıllık sıcaklık farkı çok fazladır.
- Karasal iklim ülkemizin iç kesimlerinde görülen bir iklim tipidir. Bu iklimde yazlar sıcak ve kurak, kışlar soğuk ve yağışlı geçer. Karasal iklimde bitki örtüsü; ilkbahardaki yağışlarla yeşeren, yaz sıcaklarıyla kuruyan otlardan oluşan bozkırdır. Karasal iklimin görüldüğü yerlerde insanlar genellikle toprak ve kerpiçten yapılmış evlerde yaşarlar. Tarım ürünü olarak ise yağışa ve kuraklığa ihtiyaç duyan buğday gibi ürünler yetiştirilir.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Aynı konunun, aynı yönleri dile getirilmiştir.
B) Her ikisinin amacı da bilgi vermektir.
C) Farklı iki görüş ortaya atılmıştır.
D) Aynı kavram farklı anlatım biçimleriyle anlatılmıştır.
E) Konunun anlatımında örneklemelere başvurulmuştur.

32. Ne şiir yazmak için şair ne öykü yazmak için yazar ne de resim yapmak için ressam olmak gerekir. İçimizdeki ışığı yansıtmak için öyle büyük sıfatlara gerek yoktur. Duygu denizinde yüzmeyi keşfeden herkes içinden geldiği gibi kendi eserini ortaya koyabilir, koymalıdır. Yalnız üretmek için değil, iyi bir müzik dinleyicisi olmak ya da bir tabloya bakıp eşsiz duygular hissetmek için de herhangi bir sanat eğitimine gerek yoktur. Sanat ruha hitap eder, ondan doğar, onu besler. Bu nedenle sanat, hiçbir grubun tekelinde değildir; olmamıştır. Sanat tüm kimliklerden bağımsız, hisseden herkesindir.

Bu parçadan çıkarılabilecek en genel yargı, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsan herkesten bağımsız olarak, ön yargılardan uzaklaşarak kendi sanat zevkini oluşturmalıdır.
B) Sanatçı olmanın en önemli koşulu, söz konusu sanatı özümsemiş olmaktır.
C) Sanat; sanatçıyı yönlendirir, eğitir, pişirir ve onu istediği kıvama getirerek sanatsevere sunar.
D) Gerçek sanat, her tür sanattan zevk almayı başarabilen bir sanat zevkine sahip olmaktır.
E) Sanat, tüm otoritelerden sıyrılmış olarak insanlığın ortak malıdır.

33. “Feda” sözcüğünden türemiştir “fedakârlık”. Etrafımızda “fedakâr” diye nitelendirebileceğimiz kimse-ler yaşamlarının ağırlık merkezine kendilerini değil değer verdiklerini koyanlardır. Bazen çocuğu, ba-zen eşi, bazen işi, bazen dostu, bazen annesi... Uğruna kimi zaman duyulan büyük sevgiden, kimi zamansa işleri yıkıp dökmeden yerine koyabilmek için yaparlar “fedakârlık”larını. Tüm yapılan “fe-dakârlık”larda vurgu hep karşı tarafadır. Oysa asıl görülmesi, fark edilmesi gereken hiç uğruna geçen zaman, dökülen gözyaşları, kaçırılan fırsatlar ve kişinin çok kere, çok yere, hiçe saydığı benliğidir.

Bu parçadan çıkartılabilecek asıl düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yapılacak bir fedakârlık varsa, onu gerçekleştirmeye degecek bir sebep de vardır.
- B) Fedakârlık yapacak her kişi feda edeceklerini önceden düşünmelidir.
- C) Fedakârlık başkaları için yaptıklarımızdan çok kendimiz için yapamadıklarımızdır.
- D) Hak etmeyen kişiler için yapılan fedakârlığın zamanla pişmanlığa dönüşmesi kaçınılmazdır.
- E) Bilinçli hiçbir insan sonuçlarını düşünmeden kendi yaşamını feda etmez.

34. ve 35. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Öncelikle, diğerlerine ve topluma karşı ödevlerimiz kadar emredici ödevlerin kendimize karşı da var olduğunu anımsamalıyız. (II) Bu ödevler, ikinci olmaktan uzaktırlar ve diğer ödevlerin temelini oluştururlar. (III) Kendine karşı sorumluluğu olmayan biri, kendine dayatılan dışsal sorumlulukları benimseyemez. (IV) Bu düşünce, aslında sosyolojik görüşün en tartışmalı ilkelerinden biridir. (V) Söz konusu bu ilkede kişinin kendine saygı göstermesi, kendini tamamlaması hatta kendini aşması vardır.

34. Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, toplumsal ödevlerin kendimiz için de geçerli olduğunu unutmamız gerektiği ifade edilmiştir.
- B) II. cümlede, kendimize verdiğimiz ödevlerin, tüm ödevlerin önünde olduğuna değinilmiştir.
- C) III. cümlede, kişinin topluma karşı sorumluluklarının ne olduğu ve önemi belirtilmiştir.
- D) IV. cümlede, kişinin kendiyle ilgili ödevlerinin olduğu fikrinin sosyolojik olarak kesin olmadığı söylenmiştir.
- E) V. cümlede, söz edilen ilkenin ne olduğu açıklanmıştır.

35. Aşağıdakilerden hangisi bu parçadan çıkarılmaz?

- A) Kişinin kişisel ya da toplumsal sorumluluğunun sosyolojik bir ilke olduğu
- B) Kişisel sorumluluğun tüm ödevlerin merkezinde olduğu
- C) Kişisel ödevlerin varlığının unutulmaması gerektiği
- D) Kişisel ve toplumsal sorumlulukların birbirlerinden farklı olduğu
- E) Kişinin kendine karşı ödevlerinden birinin kendine saygı duymak olduğu

36, 37 ve 38. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir coğrafyayı, dar manada mekânları bizim kılan, oralarda gönül huzuruyla yaşamamızı temin eden şey; maddi yapılardan, evlerden, çarşılarından, sahip olduğumuz topraklardan çok, alışık olduğumuz, içinde hatıralarımızı saklayan renkler, kokular ve seslerdir. Onlar iç içe geçerek hafızamızda soyut bir vatan ve varlığı yalnız bize ait mekânlar, meskenler oluştururlar. Bizi bir coğrafyaya veya bir mekâna ısındıran, orada duyduğumuz seslerin hafızamızda bulacağı karşılıklardır. Tanıdık sesler, "vatan" kokusu taşıyan ifadeler; ayak bastığımız mekânların soğukluğunu ve gurbetini dağıtacak, bizi oraya bağlayacaktır. ----

36. Bu parçadan yola çıkılarak;

- I. Bir toprak parçasını bizim yapan şeylerin başında geçmişimizle bağımızı koparmayan duygularımızın, manevi öğelerin olduğu,
- II. Gönül huzurunu sağlamak için vatan kavramının ön planda tutulması gerektiği,
- III. Hatıraların insanları birbirine bağladığı ve bu bağlılığın millet kavramını oluşturduğu

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

37. Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değnilmemiştir?

- A) Bir coğrafyayı vatan yapanın sadece binalar ve sokaklar olmadığı
- B) Bize ait değerlerin bir toprak parçasını bizim yapacağı
- C) Bizi bir mekânda gönül rahatlığıyla tutan şeyin hatıralarımızla ilgili olduğu
- D) Bir mekânı bize ait yapanın tanıdık sesler ve görüntüler olduğu
- E) İnsanların herhangi bir mekâna ve coğrafyaya bağlı kalmadan yaşayamayacağı

38. Bu parçada boş bırakılan yere getirilebilecek anlamca en uygun cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nereye gidersek gidelim hafızamızda sakladıklarımızı kendimizle beraber sürükleriz.
- B) Eğer onları çekip alacak olsanız o mekânlar, bomboş ve manasız yapılardan ibaret olur.
- C) Yaşadığımız şehirler, mahalleler ve sokaklar zaman içinde kendi seslerini üretirler.
- D) İnsan yalnız kaldıkça hatıralarını tazeler ve tanıdık seslerle gönlünü eğlendirmeye çalışır.
- E) Biraz da zamanı belirleyen işaretler, günü renklendiren ayrıntılar aranır ve bulunur.

39. ve 40. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) İbrahim Kafesoğlu'nun aktardığına göre Hunlarda her yıl ilkbaharın beşinci ayında (bugünkü haziran ayının gündönümünde) devlet işleri görüşülür, kurultay toplanırdı. (II) Çeşitli şenliklerin ve spor etkinliklerinin yapıldığı bu toplantılarda, bir taraftan da devlet işleri görüşülerek karara bağlanırdı. (III) Bu meclislere ileri gelen boylar davet edilir, gelmeyenler devleti protesto etmiş kabul edilirdi. (IV) Tarihçiler bu toplantılarda hakanların yanında her zaman (katun denilen) hanımının oturduğunu ve bazı elçileri hanımının kabul ettiğini söylerler. (V) Bu gibi olaylar Türklerde devlet geleneğinin çok eski tarihlere dayandığını ve daha köklü olduğunu gösterir.

39. Bu parçayla ilgili olarak;

- I. Eski Türklerde devletin geleceği hakkında toplumun her kesiminden insanın fikrine başvurulurdu.
- II. Eski Türklerde devlet yönetiminde ülkeler arasındaki ilişkilerde kadınların da önemli rolü vardı.
- III. Her sene bahar aylarında yapılan kurultaylar bir eğlence havasında geçirdi.
- IV. Kurultaylara katılanlar, katılmayan boylar hakkında olumsuz bazı öngörülere sahip olurlardı.
- V. Eski Türklerde devletin sürekliliğinde, halkın devletine ve idarecilerine sıkı sıkıya bağlı bulunması önemli bir etkidir.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

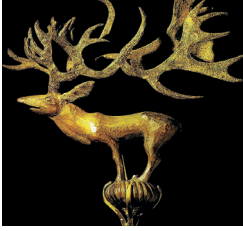
- A) I ve II   B) I ve V   C) I ve IV
D) III ve V   E) II ve IV

40. Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazar tarafından bir çıkarım yapılmıştır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

1. Bu testte sırasıyla, Tarih (1 - 5), Coğrafya (6 - 10), Felsefe (11 - 15), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (16 - 20), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar için Felsefe (21 - 25) alanlarına ait toplam 25 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Sosyal Bilimler Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1.

I.
(Mezopotamya'da bulunan geyik heykeli)

II.
(Kadeş Antlaşması)

III.
(Roma Parası)

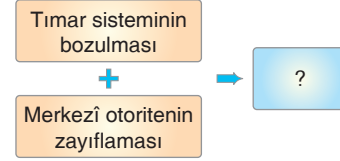

IV.
(Sümerlere ait orak)

Yeni açılacak bir müze için "Tarih Öncesi Devirlerde İnsanlık" adlı bir katalog hazırlamayı düşünen bir araştırmacının yukarıda verilen eserlerden hangilerini kataloğa koyması doğru olmaz?

- A) I ve II   B) II ve III   C) I ve IV
D) II ve IV   E) III ve IV

2.

Osmanlı Devleti ile ilgili yukarıda verilen diyagramda boş bırakılan yere;

- I. iltizam sistemine son verilmesi,
II. Coğrafi Keşifler ve Rönesans Hareketleri'nin başlaması,
III. asayişin bozulması ve ülke içinde isyanların yaşanması

gelişmelerinden hangilerinin getirilmesi uygun olur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) I ve III   E) I, II ve III

3. XIX. yüzyıldan itibaren İngiltere ve Fransa gibi Avrupalı güçler, Osmanlı Devleti'nin şu veya bu parçasına el koymaktan ziyade Osmanlı Hükûmeti üzerindeki nüfuzlarını artırmaya, iktisadi, hukuki, siyasi alanda çeşitli imtiyazlar elde etmeye çalışıyorlardı. Avrupalı devletler arasındaki bu rekabet, zaman zaman Osmanlı toprak bütünlüğünü koruma politikaları ile sonuçlanıyordu.

Buna göre, aşağıdaki gelişmelerden hangilerinde İngiltere ve Fransa gibi devletlerin Osmanlı toprak bütünlüğünü korumaya çalıştıkları söylenebilir?

- A) Kırım Harbi
B) 93 Harbi
C) Trablusgarp Savaşı
D) I. Balkan Savaşı
E) II. Balkan Savaşı